

Volt Jövönk

SZÁLLODAI VENDÉGLOI ÉS KÁVÉHAZI SZEMLE

KÖZPONTI SZAK- ÉS TÁRSADALMI KOZLÓNY.

Bötel, Café et Restaurant Revue • Bötél, Café and Restaurant Rewlew. • Hotel-, Café- u. Restaurant-Rundschau.

Megjelenik minden csütörtökön. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VIII., Rákóczy-tér 4. szám, a hová az előfizetési díjak küldendők.	Szerkesztéségi zárlat: kedden. Főelölős szerkesztő: FARKAS JÁNOS. Kiadó: NIKHÁZY GÉZA.	Kéziratok vissza nem adtnak. Előfizetési árak: Egész évre ... 12 korona. Fél évre ... 6 korona. Negyed évre ... 3 korona. Egyes szám ára 25 fillér.

Felhívás!

Kartársak! Bemutattuk magunkat, ismertettük programunkat, megvilágítottuk céljainkat az eddigi működésünk által.

Azt hisszük, nem kell tehát tartanunk attól, hogy bizalmatokat ne bírnánk, avagy, hogy meg ne bírtunk volna győzni benneteket arról, hogy a mi érzelmeink, a mi céljaink és törekvéseink egyazon a tötekekkel.

Ennek magyarázata nagyon egyszerű.

Egyszerű pedig azért, mert ennek a lapnak szerkesztője, kiadója (egy-két munkatársat kivéve) csakis pinczerek és ezek rójják a lap sorait. Tehát csakis szakemberek és ezért találhatja meg az olvasó mindazt, amit szíve óhajt és akar.

Ezt pedig nehéz feltalálni más lapokban. Kartársak! Épp ez indított bennünket arra, hogy saját körünk-ből indítsunk lapot, mert *szégyentelenek találtuk*, hogy a magyar pinczér-ség, a mely harminczerezt számlál, *egy független, szabad, szókimondó organum nélkül küzdjön e nehéz és válságos viszonyok között.*

Ez nem lehet! És ezt nem szabad engednünk! Épp azért alapítottuk ezt a lapot. Már most ti rajtatok a sor. Ha helyesnek és jónak találjátok törekvéseinket, úgy tartsatok velünk, álljatok mellénk, fizessetek elő e lapra, hogy minél nagyobb legyen

táborunk, mert minden egyes előfizetőnk egy katona, egy katona, amely velünk és azon eszmékért harcol, a melyekért mi harcolunk.

Mutassuk meg magyar pinczerek, hogy megértjük egymást, tudjuk, hogy minek segítségével győzhethetünk, de leginkább azt, hogy győzni okvetlen akarunk.

Fel tehát, fizessetek elő ez egyetlen független szókimondó szaklapra!

Kartársi üdvözzellet
a Szerkesztőség és Kiadóhivatal.

Világosság.

(III. befutó közlemény.)

Az Ur azt mondotta: „A mely nemzet — nép — néposztály — vagy család maga ellen meghasonlik, el kell annak pusztulni.”

Óva ítem tehát a pinczérseget, okuljon a Szentmondásból, mert ha továbbra is ellensége marad önmagának, akkor úgy a pinczér szakfoglalkozás, mint az azzal foglalkozók elcsenevésznek s akkor aztán olyan szomorú lesz a pinczerek élete is, mint a falusi muzsikás cigányé; egyszerű vályogot ver, vagy tapaszt, más-szor geredül, mely mind a kettő nagyon nehéz és keserves foglalkozás, mégis igen gyakran üres marad mellette a szegény morének a zsebe, meg a hasa is.

Szálljon tehát minden pinczér magába; tartson szigorú és lelkiismeretes kutatást bensőjének lomtárában és ha abban az általam felfedezett hibák egyikét megtalálja, fogja meg és dobja a tűzbe, hogy elégejen és oda többé vissza ne térheszen; mert sokkal jobb, ha a hibát ő írta ki a magából, mintha hibája őt írta ki a jellemes és tisztelni való emberek sorából.

A ki ezt meg tudja tenni, az érdemes az egyesülésre és vonuljon a szálló alá, mely ott van a Kerepesi-ut 9 | b. számú ház első emeletén és a Király-utca 54. számú ház földszintjén; a melyeknek oldalára ez van felírva: „Magyar Országos Pinczér egyesület”.

Aki pedig ama hibákat nem képes magából kiirtani, az nem érdemes az egyesülésre; az hagyjon békét a szent szálló-nak, mert bemocskolja azt az egyesületi élet meggyilkolásával.

E zászlónak múltó hívei pedig ne féljenek, mert zászlójukat okvetlen diadalra fogják juttatni, csak tartsák maguktól távol a nem téltókat — ha még annyira gazdagok is és kövessék azt az utirányt, melyet a következőkben megjelölök:

Egyet, vagy egyesület annyit jelent: Egyet, vagy egyesület valamely lettek, egyesültek. Egyesítette őket valamely közös cél, közös elv vagy közös eszme.

Az egyesülés közös egyforma jogot ad és egyforma kötelességeket kíván s abban a magasztos elvben nyílvánul, hogy „mindnyájan egyért, egy mindnyájukért”. Ezen eszmét és elvet a közszellem is egyetértés, tehát az egyenlőség érzete és tudata táplálja. Így egy tag nem lehet igaztalanabb és nem követhet el csunyahibát az egyesület alapszámja ellen, mintha több vagy nagyobb akar lenni tagtársainál, mert az ilyen üresfejtű, nagyöz egyese ellenzenvet keltenek maguk iránt, másokban pedig felbresztik a szunynyadó nagyravagyás és különcködés csunya érzését és ezáltal szétépti a jó egyetértés aranyzálat, mely nélkül pedig egyesület nem is képzelhető.

Az ilyen nagyözös kihatnak az egyesület anyagi életére is, mert a lekisebbitett tagokban feltámad az emberi önzert és inkább megválnak az egyesületől,

mintsem átnézék és átszenvedjék a nagyzási hóbotnak különféle szeszélyeit. És ki tudja, hogy egy ilyen nagyzó fráter hány érdemes, szerény tagtól fosztja meg az egyesületet, melyek ismétlődésé vagy folytatva az egyesület teljes erkölcsi és anyagi tönkremenetelére eredményezik.

Az egyesület vezetősége tehát tartsa kötelességének először is magából származni az ilyen hibákat, mert csak így lehetnek érdemesek az egyesület vezetésére, azután pedig szigorúan felügyeljenek, hogy ilyen hibák ne mutatkozzanak s ha egyesekben mégis mutatkoznak, szorítsák le azt az egyenlőség medrére, vagy ha ez nem lehetséges, akkor száműzzék az egyesület kebeléből, ha még oly előkelő és gazdag is. Mert sokkal jobb egy ártalmas tagot elveszíteni, mint száz jó tagot.

A vezetésnek nincs több joga az egyesületnél, mint más rendes tagnak, kivéve az egyesület érdekében való intézkedési jogát, de kötelessége több van, mert kötelessége az egyesület helyes vezetéséről és az egyesület érdekében leg-szelesebb körű megvédéséről gondoskodni és minden tekintetben jó példával előljárni; mely kötelességeinek ha lelkiismeretesen megfelel, személyét az érdemszerű különös tisztelt felja megkülönböztetni.

A pinczéreknek általában divik az a szokás, hogy a velük alárendeltségi viszonyban álló kartársakkal az egyesületekben époly kimért fensőbbeséggel érintkeznek, vagy éppen nem érintkeznek, — mint üzleti ténykedésük alatt.

Pedig nem oda Buda, pincéz uraim!

Az egyesülés eszméje nem ösmér osztályozást, sem főpinczért, sem éthordót, sem semminemű alárendeltséget, hanem csak egyet: — tagtársat.

Tessék tehát ezekkel úgy érintkezni, mint tagtársakkal, ha pedig nem tudják magukat alálhelyezni ezen egyesületi kötelességnek, akkor tessék otthon maradni és megbarátkozni azzal az öntudattal, hogy nem valók egyesületbe és hagyják egyesülmi azokat, akik oda valók.

Hasonlóképpen a hivatalokat is, választottak is, — a hivatalos üléseket kivéve — ne huzdjának félre a külön szabályaiban, mint valamely pénzintézet, vagy más spekuláció-üzlet kapacitásai, sem ne éppen azért látogassák az egyesületek helyiségeit, hogy csupán kártyázással, tekezéssel és egyéb haszontalan játékokkal töltsék el teljes szabad idejüket, hanem vonják magukhoz a legszerényebb és legszegényebb tagtársait is; folytatassanak ezekkel szíves beszélgetést, mely terjedjék ki mindennemű társadalmi, tudományos és szakbeli dolgokra; különösen utóbbi a pinczéreket legközelebből érintő tárgy lévén, társalgás útján a legrészletesebben adassék elő. Terjesztessék ki a figyelem a pinczérére történetére, és egyes kiváló pinczérék érdeminek részletezésére, hogy a tradíció magával ragadja a pinczér lelkét és felkeltse annak ambícióját az élet és foglalkozás iránt. Adassék elő pedig ez oly hangon és modorban, hogy a hallgatók sohasem az ember, hanem a személlyel föltéve érezzék, az emberben pedig a jóindulatú tagtársat lássák.

Ekkor tisztelt Uraim az előadók igen sokat érnek el, mert megnyerik a hallgatók tiszteltét, bizalmát és mindannyianak jóindulatát, nemcsak a saját személyük részére, hanem a hallgatók részére is egymás között; mert a tradíció felkelti bennük az egy foglalkozás és összetartozás rokonérzését.

Vizont azt sem lehet kívánni, hogy a hivatalokkal és választottakkal folyton a közkonatokkal bíbelődjenek, mert az egyesületi helyisége szórakozás céljaira is szolgálván, kell, hogy a tagok az ő gyéni kedveléseiket kövessék.

Ilyenkor aztán a kisebb osztályú tagoknak nem szabad irigységgel nézni, ha a magasabb osztályúak a maguk csoportjába huzódnak, mert ha valamely tag túl irigy és túlkövetelő, az beteg és szintén nem való egyesülésre.

Azok a holt napról nem gondoskodó pinczerek pedig okuljanak a mult példáján; ne csak beiratkozzanak a „M. O. P. E.”-be, hanem ismervé könnyelműségüket és a sors szeszélyeit, tagdíj-kötelezettségeiknek most tegyenek eleget, mikor kerestetik van, nehogy a télen ismét megmenhly nélkül maradjanak; sőt fizessék most a tél hónapokra járó tagdíjukat is, mert akkor fölemelt fővel járhatnak az egyesületek meleg helyiségeiben és méltán számíthatnak mindazon kedvezményekre, melyeket a M. O. P. E. alapszabályai biztosítanak tagjai számára.

Mind Ezek után pedig tessék megjegyezni, hogy ott a hol kötelességet mindenki pontosan elvégzi, jogainak határait tul nem lépi; ahol minden úgy az arra hivatottak által intéztetik, ahol az erősebbek a gyengyegyekkel le nem nézik, viszont a gyengyegyek az erősebbek előnyeit nem irgylék s ahol hibáinkat kölcsönös gyengyegség és elnézés takarja és a hol mindzekhez kölcsönös tiszteltet és bizalom is járul: ott termi legelsőszabb gyümölcsét a közszellem és egyetértés!

TÁRCZA.

Ház ébresztőügy.

Írta: Riss Pal.

A feleséggel való hat hónapi együtt-létünk óta nincs egy napom se, a melyen össze ne vesznék. Veszekedésünk pedig abból áll, hogy örökösen azt veti szemre az asszony, hogy én nem teszek mást, mint reggel felkelek, elmegyek az üzletbe, a vendégeket kiszolgálom, a boraválót zsebre vigom, megköszönöm, hazamegyek, lefekszem és másnap újra kezdem. Azt mondja az asszony, ez olyan prózai élet, amit ő soká nem tud elviselni s vagy tegyek olyan csoda-vagy hős-tettet, esetleg más valamit, hogy a világ szája táva maradjon az ámulattól, vagy elválj tőlem, miután ő olyan családból származik, amelynek minden egyes tagja egy csoda-vagy hős-tettel vitta ki magának a világ bámulatát. Én megígértem neki, ha életemben nem is, de okvetlenül hős hallál fogok kimúlni. Ez egy kicsit meg is nyugtatta az asszonyt látszólag, azonban a mult héten határozottan kijelentette, hogy tegyek valamit vagy... mert biz ő nem lesz ilyen közönséges ember felesége, aki legalább ha mást nem, egy kis találmány-

nyal nem lepi meg a világot. Igaza van az asszonynak gondolám, egy kis paten-tet csak patentírozhatnák, már csak azért is, hogy ne legyek olyan nagyon közönséges ember, mert ami azt illeti, az asszonynak van némi igaz, hogy resteli a dolgot, mert hát ő nem olyan közönséges családból származik, mert hát az ő családja minden lemenő, felmenő és oldal-rokonai vagy életükbe tettek egy-egy hős-vagy csodatett, vagy hős hallál mutak ki. Hat hónapi együttlétünk óta volt is időm megismerni valamennyinek történetét és mondhatom, irigylem is tőlük azt az átkozott szerencés, amilyen szeg haláll utaztak el és árnyékvilágból. Például az apósom atya pandur volt az istennadta a 60-as éveken. Annak a története rövid, de megható. Egy alkalommal szolgálta volt s Makó és Vásárhely között összeütközött Rózsa Sándor bandájával. Az volt a cél: elfogni Rózsa Sándort vagy élve vagy halva. Hát ő rajta szegényen nem is mult az, hogy el nem fogta, hanem Rózsa Sándor, mert a betyár golyója úgy találta szegény nagyapósom fejét, hogy szegény egy lecsétt lováról, hogy többé fel sem kelt. Így jutott ő egész véletlenül hős halálhoz. Az apósom szegény,

az meg finánc szemlést volt, jó ember volt az istennadta és nagyon jó szívű. Feleségem alányszor elbeszéli ennek az embernek a multját, mindig sir. Mint mondan nagyon jó szívű volt s ez volt épp a veszte. A csempeszeket hagyta zavartalanul csempészni, az igaz, hogy nem haszon nélkül, de hát ez mindegy. Elég szeg volt, hogy hagyta. Végre is az Isteben boldogult addig pakított velük, amíg egyszer valaki titkosan fejelentette, mire ő egy napon egy golyót az ágába, egyet pedig az agyába röpített. Hogy miért az ágába is? Azért, mert az öngyilkosságot ágyában követte el és az első golyó ceált tévesztett s így került az első golyó az ágy fejébe, a második az övébe.

A feleségem egyik nagybátyja arról maradt híres, hogy ő találta ki a pipaszáron a lyukat. A másik oldalukra meg feltalálta, hogyan lehet a kakast leszoktatni a kukorékolásról, ha az ember alszik. A harmadik, az meg irt egy rőpiratot az iszákosság ellen, azt szegényt agyonítotté a falu regálé-bérlője e művéért. De nem mondom tovább, mert ha itt mind meg akarnám írni, kevés volna hozzá hat liter tinta, Ezeket mind átgondolva, elhatároztam magamban, hogy tényleg teszek va-

Tehát még se szabad. . .

A bpesti büntető járásbíróóság husz korona pénzbüntetésre ítélte, egy előkelő kávéház főpinczérért, mert G. R. orvosenvendéket — kit előbb hetekig megfigyelt — a szemébe vágta, hogy bírcéllyel. A bíróság azzal indokolta meg az ítéletet, hogy a panaszos vagyonos ember, eszéigában sem lehetett a megkárosítási szándék. Ez ugyan furcsa egy indoklás. Mert hogy valaki azért, mert vagyonos, annak eszéigában se legyen az, hogy bírcéllyel, azt én kövte hiszem, mert én már hallottam, olyan esetet is, hogy egy apának 7 leánya volt és mégis a más leányát csábitotta el; és hallottam már olyan esetet is, hogy valaki daczára gazdagságának, sok szegény embert becsapott, hogy gazdagságát gyarapítsa. Hát a Tomka féle eset kismiska? Hogy a Dr. ur ideges. No ez még enyhítő körülmény, én méltányolom is a Dr. ur idegét s elhiszem, hogy olykor, ha talán idegének rángatózni volt éppen kedve, akkor — kezével mindig egy-egy kiflit rántott ki az eléje rakott kiflis kosár-ból. Mint mondtam én el is hiszem, hogy van idegesség, mert hát én a XX. század gyereke vagyok, de a X-ésem bátyám, aki már egy csomó Jót-erdő had a vállán, sehogyse akarja megérteni, hogy mi is az az idegesség. Ő azt mondja, azt a bizonyos betegségét az ő gyermek idejében nem idegességnek nevezték, hanem — hóbertosságnak. No hát, ha én is bátyámnak igaza van és az idegesség nem más mint hóbertó, akkor nem vagyok egy cseppet se a Dr. ur párt-

ján, mert a hóbertos ember nem rángatózik, hanem ugrál. Azt mondja továbbá az indoklás, hogy a pinczérnek nem volt joga a vendéget nyilvánosan megsérteni. Ugyan kérem, hát csak nem kívánhatták az urak ettől a szegény vádlottól, hogy a Paunoniában egy szobát váltson, csak azért, hogy a Dr. urnak ott megmondja, hogy uraságodnak bírcéllyel nem méltóztatott. Továbbá azt se lehet attól a szegény vádlottól kívánni, hogy elmenjen a telekkönyvi hivatalba, és megtudja, hogy a Dr. ur vagyonos vagy se. Hogy vagyonos, annak inkább elítélendő a t. Dr. ur, mert ezáltal belet bizonyítva, hogy nincsen rá utalva, hogy ideges legyen. Van ám Budapesten elég szegény ember, aki igen szívesen ideges lenne, csak egy pár ropogós kiflihez jönné.

A büntetőtörvényszék azonban másképpen fogta fel a dolgot és e hó 19-én megtartott újabb tárgyaláson a vádlottat felmentette. Ezzel aztán igazat adott annak a felfogásnak, hogy ha valaki gazdag, azért nem muszáj olyan idegesnek lenni, hogy kifliket idegeskedjen el. Mert hova jutnánk akkor mi pinczérnek, ha minden Dr. urnak, aki nyolcz fillér borralvót ad, két kiflit adjunk. Akkor bizony a Dr. urat nem bírának kifogástalan fehér ingben s frakkban, legalábbiasan kiszolgálni. Azért ajánlanék én a Dr. urnak valamit. Menjen a pékhez vegyen ott egy kiflit s adjon a péknek nyolcz fillér borralvót s tegyen két kiflit a zsebébe, a pék biztosan nem fogja nyilvánosan becsületében megsérteni, sőt még azt fogja mondani hogy — volt szerencsém!

A Magyar Országos Pinczér-Egyesület Igazgatóságától,

Hirdetmény.

A M. O. P. Egyesület igazgatósága közölrirre teszi, hogy 1902. évi augusztus hó 1-ével a király-utca 54. szám alatti helyiségében működő éttermi és kávéházi elhelyezési ügyosztályt, valamint a kávé szakosztályt közhelyiségévé Kerepesi-ut 9. b. szám alatt saját helyisége helyezi át. Ez időtől fogva minden néven nevezendő elhelyezési és egyesületi ügyekben megkeresések oda intézendők.

Budapesten, 1902. július hó.

Az igazgatóság.

Pályázatok és bérletek.

Pályázati hirdetmény.

Szabadka állomásán az állomási vendéglő üzletére 1903. évi január hó 1-étől számított 3 évi időtartamra, azaz 1905. évi december hó 31-ig leendő bérbeadás iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az I. koronás bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államasutak Szabadka állomásán levő vendéglő üzletnek bérbevételeire a 24.628. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönböztetve a kellő okmányokkal (iparengedély és erkölcsi bizonyítvány) felszerelt ajánlatok 1902. évi augusztus hó 14-ének, déli 12 órájáig a m. kir. államasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalánál (Budapest, Külső-kerepesi-ut 8. ház) posta útján térítvevény mellett nyujtandók be.

Az üzletvezetőség.

A **kisjenő-erdőhegyi kaszinó** megüresedett kaszinós és ezzel összekötött kaszinó-vendéglősi állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívának az ezen állást elnyerni óhajtok — kiknek a felszereléshez elegendő tőkék vannak, s kik ezenkívül, mivel a kaszinó tagsági díjak becsüsdével is meglesznek bízva, 600 korona biztosított képeknek lenni — hogy érvényesítik a kisjenő kaszinó igazgatóságához f. évi augusztus hó 1-ig beadni sziveskedjenek.

Az állás 1902. évi szeptember hó 1-én foglalandó el. Bővebb értesítés nyérhet a kisjenő-erdőhegyi kaszinó igazgatóságánál.

Egy új (szikla) pinze, közel a máv. állomáshoz, Budafokon azonnal kiadó. Bővebbet Eberhardt Peczsgyárról, Promontoron.

Kolozsváron a „Fekete medvéhez” címzett vendéglő, Ferecz József-ut 5., családi ügy miatt azonnal eladó.

Kolozsváron a Magyar koronás-zálló bérbeadó. Bővebb felvilágosítást nyérhetni Gáll Simonnál Kolozsváron.

A nagyikindai állomás megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1902. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1905. évi november 30-ig.

lamit. De mit? Hőstettet mint pinczér nem követhetek el, hős halált meg nincs kedvem meg élkövteni, eltökéltem tehát magam, hogy egy nagy találmánnyal lepem meg a világot és azzal fogom feleségem csodálattal megnyerni. Gondolkoztam. Megvan. Feltalálók egy „vendég-automatát”. No, ez nagyszerű lesz. Ha egy vendéglős bedob egy krajezárt a lyukon, a másikon ki fog bujni egy valószínű vendég. Na, ha ez sikerülni fog, gondoltam, egy-kettőre felvirágzik a vendéglősi ipar s én pedig örökös-örökölke halhatatlan leszek. Már el, képzeltem előre, mint jönnek majd szakiskolánk picolo-grandjai sirozhoz minden évben, hogy leróják kegyeletük adóját. Kísérleteztem is egy darabig, de végre rájöttem, hogy sokkal könnyebb volt feleségem egyik oldal-rokonának a pipaszáron a lyukat feltalálni, mint a „vendég-automatát”. Már közel álltam ahhoz, hogy megbolonduljak, amíg rájöttem, hogy abba hagynom a kísérletezést. Végre egy eszem-támadt. Ha már az asszony erővel akarja, hogy feltaláljak valamit, hát feltalálók, de abban nem fogja örömet lenni. Haza menve, mondom az asszonynak: Asszony! Tudod miújság? Végre sikerült kívánságodhoz hiven egy

találmányom és pedig olyan találmány, amilyet még a világ hírből se hallott. Az asszony megörült és elismerése jeléül megsimogatta kopasz fejemet. Mi az édes jó öregem, hogy hívják, mire használják a te fejed teremtését? — Hívják „éberszótágy”-nak, használják pedig az embereket felkelteni. Az asszony helyesen tartotta az ideát és egész boldog volt. E percztől fogva másról sem beszélt, csak találmányom célszerűségéről és jövő biztosságáról. Ezzel lefektükünk s hamarosan el is aludtunk (Ez volt hat hónapi együttlétnk óta az egyedüli est, a mikor elalvás előtt nem kellett egy rokona történetét elővív hallgatnom.) Reggel óvatosan felkeltem, a kezembe vettem két nádpálcát, oda álltam az ágy végére és egyszerre elkezdetem az asszonyt úgy istenigazába porolni. Ő fölrikung úgy ijedten. — Szent Isten, mi történik itt? — Semmi fiam, — mondtam higgadtan — csak a találmányom próbálom. Hogy azután mi következett, azt mindenki elképzelheti, de hogy a feleségem nem óhajtott többé soha, hogy valamit feltaláljak, azt úgy is gondolhatják. Megnyugodott abban, hogy okvetlen hős halálát fogok kiműni.

„Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kirt Nagy-Kikinda állomása pályavendéglő levő vendéglő-üzletre“ felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönb, kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1902. évi augusztus 10-án déli 12 óráig az alulírt üzemeltetésig általános osztálya főnökénél (üzemeltetési pályás, 1-05 emelet, 21. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Gödöllő állomásán levő pályavendéglő üzletére 1903. évi január 10-15-öt számított három évre, azaz 1906. évi december 10-ig 31-ig terjedő időre leendő bérebeadása iránt ezenen nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzemeltetésig forgalmi osztályában (Budapest, külső kerepesi-út 8 ház, I. em. 33. ajtó) vagy a budapest-jobbparti (keleti pályaudvar) győri és szabadkai forgalmi főnökségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Megjegyezzük még, hogy a vendéglős lakásból szolgált 2 emeleti és 2 padlászobával, főzőkonyhával és egyéb mellékhelyiségekkel, valamint a vendéglő üzem céljára szolgáló összes helyiségeket bérli saját költségén tartozik futtatni és világitani.

Budapesten, 1902. évi július 10-án.
Az üzemeltetésig.

Rabszolgaság.

Azt mondják általában korábban, hogy a felvilágosult és a haladás barátai éljük.

Azt mondják, hogy ez a mai társadalmi rend a méltányosság, a szeretet és egyenlőségre van alapítva.

Azt mondják, hogy a humanizmus korát éljük és hogy a biblia ama szent mondaná, hogy „szerezd felebarátodat, mint tenmagadat“, a maga teljes valóságában megvalósult.

És hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség teljes befejezést nyerjen, még állatvédő egyesületet is alakított a társadalom egy osztálya, hogy a dicse, nagy és nemes munka minden tekintetben tökéletes és kifogástalan legyen...

No, de én azt mondom, hogy ez mind hazugság; hazugság az első betűtől az utolsóig és aki nekem ezt el nem hiszi, avagy csak ellent gondolni is mer, hát olvassa el az alábbiakat:

Kedves szerkesztő kártárs!

Én jelenleg a hatvani vasuti vendéglőben mint éthordó vagyok alkalmazva, de ehhez hasonló haromni munkát még életemben nem láttam, sőt soha nem is hallottam. Munkaidőnk egyhuzamba 41 és fél óra és ez idő alatt mindössze egy és fél óra alvási időnk van, ami persze még rosszabbítja a helyzetet, mert a rövid alvás még jobban elkábítja az embert. E hosszú, fáradságos, testet és lelket ölt munka után 6 és fél órai pihenésünk van és azután ismét a 41 és fél órai robot következik. Így megy ez mindig, míg tel-

jesen kimerülve, akarva nem akarva kénytelen az ember munkáját abban hagyni, mert különben egészségre, de helyesebben mondva életére kerülne a hosszabb ideig való munka.

Ezeket szükségességnek tartottam a szerkesztőség tudomására adni, hogy ezt a rabszolgaságot a nyilvánossággal megismertetni kegyeskedjék.

Kártársi üdvözlettel:

Lőrincz Károly
éthordó.

Tehát ime, itt van egy kép ebből a humánus társadalomból; ime, így néz ki a szabad Magyarország, amely 48-ban küzdött a rabszolgaság eltörléséért. Eltörlöttek a jobbágságot, hogy helyette modern rabszolgaságot teremtsenek. Felruházták az embert a „szabad“ jelzővel, hogy a tüke, ez az örökös éhes moloch szabadon játszasson az ember egyetlen és legszenvedőbb kincsével, a munkaerejével, ami nincs, ugvis az utca kövezeten halhat éhen, mert e humánus társadalom és állam szemmel huny neki.

E kis lelvében vannak megírva mindazok a bűnök, melyben a magyar pinceszég leledzik. Ez egyedül a ti hibátok, mert ha egy kis ősszertartás volna bennetek, egy kiadott jelszó véget vetne e gyalázatos rabszolgaságnak.

—n. r.

HIRCSARNOK.

Littman József főpincézri állást nyert a London szállóban. — Sunkovits Manó éth állást nyert a Herz-étteremben. — Borros István éth állást nyert a Memner büfeten. — Marczinger Ferenc éth állást nyert a Herz-étteremben. — Bernscherer Antal éth állást nyert a Drechsler-étteremben. — Varga Rudolf éthordói állást nyert a Virág-bokorban. — Schunk Antal felszolgálói állást nyert a Hunnia kávéházban. — Dantulus Ágoston felsz. a Vigadó-kioszkban. — Binder Albert felszolgálói állást a Hunniában. — Fekete János felszolg. állást az Erzsébet-kioszkban.

Vidéken.

Esztogomban Horváth Sándor főpincézri állást nyert a tisztai kaszinóban.

Széky-Udvarhelyen Grüller Ferenc éthordói állást nyert a Korona-kertben.

Petreszényben Wolf Albert éthordói állást nyert a Wagner nagy-szállóban.

Figyelem!

Felkérik Tóth József, a volt szakegylet 100-ik számú tagja, hogy saját érdekébe tudassa címzett lapunk szerkesztőségével.

Bucsu.

Alulírott, mint a M. O. P. E. kávésségdek szakosztályának körvezetője, ez uton veszek búcsut nagybarbecsűt enlököm és választmányától, egyszersmind kártársaim és barátaimtól.

Nem fogom soha elfelejteni a kedves és személyem iránti nagy megisztelést, amelyben engem részesítettek és most, midőn a szakosztály befolyik a központha és személyem nélkülözhetővé lett, kötelességemnek tartom, hogy az irántam tanusított bizalmat és szeretetet nyilvánosan megköszönjem.

Kártársaim és barátaimat mindig továbbra is buzditom, hogy a M. O. P. E. buzzgó és fáradsáhtalan, lelkes közreműködői legyenek.

Budapest, 1902. július 10-án.

Kártársi üdvözlettel:

Sályom Sándor.

SZEMLE.

Kártársak, terjesztétek egyedüli szaklapotok; törekedjétek arra, hogy minden egyes kártárs az előfizetők között legyen.

Vendéglősök figyelme. A vízvezeték igazgatósága Unger Béla és Pollák Augustus újvilági-utcai korszma-helyiségére hatszoros víz-díjat vetett ki, de az előjárás kis korszmannak tekintvén az üzletet, a vízidj-szabályzat értelmében egyszerre szállított az te. — A vízvezeteki igazgatóság felelőszárcra a tanács, mint másodfoku hatóság föllibirálta az ügyet s véghatározatként kimondotta, hogy ez esetben igenis a hatszoros vízidj jár, mert az üzlet nem tekintendő kis korszmannak, hanem vendéglősnek... Igaz, hogy a helyiség csak két szobából áll, de fehér-terítők asztalok, étlapok s felszolgáló pincérek vannak benne. Ezek a körülmények különböztetik meg a kis korszmától, nem pedig az évi házbér nagysága. Itt tehát a víz-fogyasztás nem tekinthető akkorának, amilyen a lakásoké s így helyén való a hatszoros vízidj. A tanács e határozata elvi jelentőségének tekintendő s mérvadó lesz a jövőben előforduló hasonló esetek elbírálásánál.

Öngyilkos vendéglős. Zala-Eggerszegen e hó 13-án Haddi Mihály vendéglős a rossz üzletmenet miatt fölfelétte magát. Az aránylag fiatal kártársunk iránt Zala-Eggerszegen a részvétel nagy.

A kávéves felöltsége. Érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott egy konkrét esetben a bíróság. G. M. állami hivatalnok egyik Andrassy-uti kávéház tulajdonosát beperelte és arra kérte a bíróságot, hogy kötelezze a kávést 80 korona kárának megtérítésére, mert ennyibe került a panaszosnak az a felöltő, melyet a kávéházban ismeretlen, ki nem nyomozható tolvaj elemelt a fogasról. A kávéves azzal védekezett, hogy ő nem felelős a kárért, vigyázzon minden vendég a saját kabátjára és hivatkozott a Curia döntésére, a mely kimondja, hogy a kávéves az ellopott kabát árát csak akkor tartozik megtéríteni, ha a károsult a felöltőjét valamelyik al-

kalmazottnak adta át. A bíróság a kávé érveivel szemben a panaszosnak megítélte a követelést, mert az a körülmény, hogy a kávé alkalmazzait nem eléggé előzékenyek, hogy a vendégnek a felbőlt leveztetésben segítsenek és a kábót azután főfogasszék a fogásra, nem szolgálhat a kávé előnyére és a káraltatástól való mentességre.

Téhat ha levettük a kábót: baj, ha nem vetjük le, akkor is baj; de már mégis a mondók vagyunk, hogy ne vessük le és akkor legalább nem a pincézt ér a felelősség, hanem — mint a fenti esetből is látható — a főnököt, ami mindenesetre méltányosabb, mintha a szegény pincézt vessik elő a kár megtérítésére.

Vendéglősök fiatal szobaleányai. Szegeden van egy városi szabályrendelet, mely nem engedi meg, hogy vendéglősök 30 évesnél fiatalabb szobaleányt alkalmazzanak. A kisebb vendéglősök azonban nem igen respektálják a szabályrendeletnek ezt a részét, mely a szobaleányokra vonatkozik. Vencseryné detektív hat ilyen kisebb vendéglősöt panaszolt be Koczor János kihágási bíró elé, ki a vendéglősöket egyenkint 20—20 korona pénzbírságra ítélte, a szobaleányokat pedig, akik 20—22 évesek voltak, Szeged városából kitoloncolták.

Merénylet egy főpincézt ellen. E hó 17-én reggel véres eset színhelye volt a brassói alsó-sétatéri kávéház. A közönség éppen a reggeli terébenhez gyülekezett, mikor Dénes Sándor epertakái illetőségű munkanélküli cipész-legény, ki három cigány társaságában lompolta át az éjszakát, betért az alsó-térí kávéháza s az asztalok egyikénél letelepedve, italt rendelt. Hoffmann József főpincézt, a részegnek látszó embernek nem akart semmit kiszolgálni. Dénes erre előfrántotta a zsebkését s hátra szurta a főpincézt, ki erre hirtelen arculátította a késélt cipész-legényt. Dénes az ütésre kissé visszahúzódtott s aztán tajtékoz dühvel tör újra a pincézt s még három szurást ejtett rajta. A főpincézt a hátán ejtett három és az oldalán ejtett egy szurás következtében életlenül esett össze. Dénes ekkor eliramodott s az alsó-sétatérben végigrohanta a Fekete-utca irányába igyekezett menekülni. A kávéház egyik pincézt azonban nyomon követte s rendőri segítségért el is csípte a Fekete-utca sarkán. Dénest azonnal bekisérte a rendőrségre, a súlyosan megsebesült főpincézt pedig a bolgárszék polgári kórházba szállították. A szerencsétlen pincézt állapota súlyos ugyan, de nem reménytelen.

A borralaló ellen.

Egy rövidke hír jelent meg e hó 17-én a napilapok hasábjain. Szólt pedig ekképen: *- A triestri pincérek sztrájkolni készülnek: a borralaló megszüntetését és a hávsók jóvedelmében való részesedést követelik. Hat tagnak bizottságot küldtek ki, amely a hávsókkal tárgyalni fog. Ha nem jön létre a meggyezés, a pincérek július 20-án megkezdik a sztrájkot.*

E röpke hír bejárta az összes napilapokat s így valószínű, hogy kartársaink nagy része is tudomást vett arról, mi foglalkoztatja triestri kartársainkat.

De ha maga a tény tudomásukra jutott is, bizonyára elkerülte figyelmüket az a nem érdekelten jelenség, ami ugyancsak a napilapok hasábjairól tűnik szemünk elé, hogy mennyire aktuálisnak tartják ma már minálunk Magyarországon is a pincérek borralalójának, illetve keresetforrásunknak a rendezését.

A nagyközönséget foglalkoztató kérdések hű kifejezői mindig az újságírók voltak és lesznek. Az ő idegikéi fűszék legelőszőr a társadalom minden érzésének, gondolkodásának minden legcsékélyebb változását is. Ha a napi sajtó munkása időszórónak látják a borralaló kérdésével foglalkozni, mint olyannal, amely a nagyközönséget is érdekelheti, akkor bizonyosak lehetünk benne, hogy ez a kérdés már elért a komoly megvitátás stádiumához.

Érezhetjük ezt különben magunk is, ha mindjárt ezt is vagyunk berendezve a társadalmi és közgazdasági élet terén végbemenő változások mélyebb kutatására.

Engedtessek meg nekünk, hogy a napi sajtó előkelő munkatársai által a triestri pincérek sztrájkra készülődésének ötletéből felszínre dobott gondolatokat és nézeteket itt egybegyűjtve ismertetessük.

Ime — az

Egyetértés.

Arról a szükséges rosszról van szó, ami az uriemberek önkéntes adó alá kényszeríti. A borralalóról. Hiszen az embernek, ha meg is engedik az anyagi körülményei, hogy borralaló adjon, mégis kellemetlen művelni a borralalóadás. Kellemetlen annak, aki adja és kellemetlen annak, aki elfogadja. Ennek a megszüntetéséről van most szó.

Triestben ugyanis a pincérek sztrájkolni készülnek. Nem kell nekik borralaló. Ez egy kissé különösen hangzik, de mégis úgy van. Csakhogy a borralaló megszüntetéséről cserében a pincérek a gazdájuk jóvedelméből való részesedést követelik. A kávéskokkal hat tagny-küldöttség fog tárgyalni s ha a tárgyalások nem vezetnek eredményre, a pincérek július 20-án megkezdik a sztrájkot.

Ezt a rövid tudósítást a holnapi lapokban sok ember fogja elolvasni és sok em-

ber fogja elbocsátani a füle mögött. Pedig hát ez nem is olyan csekély dolog, mint amilyennek látszik. Az országban sok ezer pincézt van, akiknek nehéz, lelkiismeretesség igénylő és komoly foglalkozásukkal szemben megélhetésük sehogyan sincs biztosítva. Ők a bohémélet mostoha gyermekei, akiket a mostoha körülmények kényszerítenek bohémiségre, anélkül, hogy a bohém gondatlan vídámága osztályrészül jutott volna nekik.

Teljesen egy embernek, a gazdájuknak kénye-kedvére vannak utalva, aki viszont a borralaló-rendszerrel a pincéztiket a nagyközönségnek szolgáltatja ki.

Pedig a pincérek ekziszenzenciájának biztosítása s a borralaló megszüntetése nemcsak az ő érdekük, hanem a közönség érdeke is. Hisz fölük függ bizonyos mértékben a közelműnk, de meg az egészségünk is. A gyomrunknak ők viselik a gondját.

A nyilvános étkezőhelyiségekbe járó emberek sok mindent követelnek ezektől a szegény frakkos páriáktól. Megkövetelik tőlük elsősorban is, hogy kifogástalanul tiszta és csinos legyen a megjelenésük. Továbbá, hogy commé il faut legyen modoruk, pontos, gyors és előzékeny a kiszolgálásuk. Sőt még olyasmiről is felelősségre vonjuk a pincéztiket, amiről ők abszolúte nem tehetnek.

Ha például az étel vagy ital rossz, az éhes vendég elsősorban is a pincézt támadja meg érte.

S mindzet követeli némelyik ember azt a borralalóért, amely ezeket a kifogástalan megjelenésű és modoru agyondolgotatott szegény embereket leleacsonyítja szemében épen azért, mert borralaló ad nekik és ők ezt a borralalót elfogadják.

g. l.

Magyar Hirlap.

Triestben olyan sztrájk készül, aminőre aligha van példa eddigelő a sztrájkok történelmében. Az odaváló pincérek tervezik, úgy, hogy a borralaló megszüntetését kívánják, de követelik egyzersmind gazdájuktól a végéglő, illetve kávéházi illet jóvedelmében való részesítést. Ha az egyezés, amelyet egy hat tagból álló bizottság készít elő, létre nem jön, akkor a pincérek a modern kényszerítési módhoz, a sztrájkhoz fordulnak.

Megvalljuk, nem sokat bizunk ennek az egyébként érdekes mozgalomnak a sikerében, de gondolkodni való azért találunk a meglepő terv kapcsán.

Nem bízunk a sikerben, mert a borralaló, minden lealzó mivolta mellett is, társadalmi formában és czimen vált már társadalmi szükségességgé, ugyanannya, hogy tőle szabadulni valószínűleg egyáltalában sehogyan sem lehet. *Hídba papolnak ugyanis a reformok apostolai a borralaló ellen, amíg dillandóan akad ember, aki köteles szolgálatért külön jutalmat várva, tartja a markát.*

== A székesfővárosi Kivendéglősök és korcmárosok e hét pénteken Bako István kartársunknál, József-utca 75. szám alatt jönnek össze. ==

Hogy a borralónak, mint társadalmilag jóváhagyott és ugyancsak kultivált jövedelmi forrásnak a sorsa, mindezek tekintetbe vételével egy csopót sem forog vesztélyben, az természetes. És nekünk eszünkbe sincs, hogy jelentőségesnek tartjuk a trieszti pincézerek mozgalmát, amelynek már az alapja sem olyan, hogy a kérdés erkölcsi részén változtathatna.

Amig tudnillik nem abból indul ki az ily kezdeményezés, hogy valamilyen testület (a borralóvalól is elők testülete) megelégelte a borralót azok kényét-kögyét, ami az ő emberi önértékeire kánt: addig lényegében csupán csak az anyagi kérdésnek hogy és mint való, de a borralóval mindenesetre pótló rendezéséről lehet szó.

Ez pedig nem erkölcsi szempont, hanem a rideg garasok ügye, ami nem a lelkiünet, hanem a zsebkönyvet érdekli.

—*ny.*

Ezek ugyan kemény szavak talán; egy kicsit fáj is, de nem simithatunk rájta, mert mi érezzük a legjobban, hogy ez így van.

Pesti Napló.

Ha a borraló igazán borralóval volna, rábizhatnók az ellene való küzdelmet az antialkoholistákra. De többnyire nem az, legkivált pedig a pincézerek borralója nem az. A trieszti pincézerek, akik a borralóval megszüntetését követelik, nem is antialkoholista szempontból támadnak neki, hanem szociális és gazdasági szempontból. Nem azt tartanak ók, hogy sokat kell inniok, hanem az bántja őket, hogy megalázó állandékkal fizetik őket becsületlen munkáért. Az ő borralóval-ellenes mozgalmak a munka megbeszélése. Vajjon lesz-e, lehet-e sikere az ilyen mozgalomnak? A trieszti pincézerek sztrájkjal fenyegetőznek, ha nem teljesítik kívánságukat, vajjon elérnek-e valamit is a fenyegetéssel vagy a fenyegetés beváltásával?

Mi a kívánságuk? Nemcsak az, hogy borralóval ne kapjanak, hanem azt is, hogy borralóval helyett fizetést kapjanak. Arról van szó, hogy tulajdonképpen hit szolgálat a pincézér: a kávést, a vendégfőst-e vagy pedig a közönséget? Kinek dolgozik, a gazdjáknak-e vagy pedig a közönségnek? A kérdés olyan egyszerű, hogy a felelet rohanást követi. A pincézér a gazdjáknak munkása, nem a kávéház vagy kocsma vendégé. A vendéget csak kiszolgálja, de a gazdját szolgálja. Ugyanolyan a viszonya a publikumhoz, mint a boltosságnak a vevőhöz, mégis a közönség fizeti és nem a gazda. A borralóval nagy jogtalanúság; nem a pincézér részéről, akinek a borralóval adnunk kell, hanem a gazda részéről, aki a közönség adta borralóval mögé bujva, ingyen dolgoztatja a munkását.

A borralóval jogi természetéről világira szóló jogtudós komoly értekezés irt, de az értekezéseket nem azok szokták olvasni akik a közönséggel fizetnek meg azt a munkabért, amelyet maguknak kellene megfizetniök. Thering fejtegetéseit nem

igen vette tudomásul se kávést, se kocsma-
 máros, mert rendszeren nem szokásuk a jogi könyvek olvasása. De meg azok a fejtegetések különben sem foglalkoznak a borralóval mint gazdasági igazságtalanság megszüntetésével, hanem a meglévő viszonyokból kialakult jogot tanulmányozzák. A borralóval jogról való érdekes elmélkedés a tudós írása, nem pedig a gazdasági igazságtalanságról való helytállás. Azokat a pincézereket, kik most Triesztben megkezdték a harcot a maguk munkájának a gazdasági törvények alá foglalásáért, bizonyára szintén nem tudósok ísztökélték a megoldására. A munkás önértéke, a munka becsülete inspirálja az ő mozgalmukat.

Lehet-e borralóval megszüntetni? Az szüneteltet meg legjobban, aki adja; — csak éppen nem kellene több borralóval adnia. De vajjon akad-e egyhamar olyasvalaki, aki kezdő akarna vagy merne lenni a borralóval megtagadásában? Nem járma-e ugy, mint mindenki, aki ellenszegül a világrendnek? Valóságos tragikum fenyegetné a vakmerőt. A kávéháza vagy kocsma-ba járónak az a tragikum, amelynek a pincézér bosszujja a nyilvánulása, keserves tragikum. Mert a vakmerő alaposan kihívna maga ellen ezt a bosszút. *A pincézér, ugyanis, még ha ellenszegül is a borralóval, meg akar élni.* Amihez nemcsak joga van, hanem a kötelessége is. Miből éljen meg, ha a közönség előbb kezdi meg a borralóval nem adását, mint a gazda a pincézér munkájának tisztességes honorálását? A közönség kezdése az ő végét, gázos végét jelentené.

Megszünnék-e a borralóval, ha az, ami ma a jog alapjainak tartunk, megszűnnék? Ha a kávésgazda vagy a kocsma máros megfizetné a pincézér munkáját? A borralóval adása az idők folyamán természetünké vált. A point d'honneur követelményévé vált. Már pedig ez erősebb az okosság-
 nál, az igazságnál, a jognál. A borralóval meggyökerezett, vajjon kitépne-e a gyökereit az, aki a pincézerek tisztességét fizetését kívívna? Talán igen, valószínűleg nem. Hanem akkor legalább alaposan megváltozna a borralóval természete és igazán megalóznák tarthatja majd az, aki megkapja a munkája bérét attól akinek ezt a bért megadnia a kötelessége.

Pesti Hirlap.

Esti levél.

— *A borralóval.* —

Triesztben a pincézerek feltámadtak a borralóval ellen. Ahogy a strieket magyarul nevezni kell: munkaszünettel fenyegetőznék, ha a gazdák nem adnak nekik az üzlet arányaihoz mért fizetést, s ezentul is csak a közönség nagylelkűségére akarják őket utalni.

Meglehetős sokat olvastam össze a borralóval kérdéséről. Tudom hit, hogy e jogtalan és erkölcsstelen intézmény ellen nemcsak mi nagyságos urak nyilatkoztunk, élünkön Jheriggel, hanem maguk a munkások is, akiknek mi kegyelmes filléreinket hullatjuk. Ez azonban mindaddig csak elmélet volt. Pusztá theoría a kérdés, hogy ha a fejevel dolgozó ember tiszteletdíjat kap, a szolga bért, a képes napzámot, a tisztviselő fizetést. akkor az ételek és italok asztalravezésével foglalkozó munkások millióinak miért kell megalázó aján-
 dékából élniök?

Tudtommal most törtérik elsőben, hogy a pincézerek tettel törekszenek a borralóval megszüntetésére. S hogy miért épp a triesztek? Mint az osztrák kikötőváros régi ismerője, abban is kereshetünk az okot, hogy azok az olasz legények kiválóan értelmes emberek. E tulajdonságukat jól ismerik Bécsben is; tudják, hogy a trieszti cameriere erősen segít országba tenni azt a várost és kiszíthand soha sem hallatszák a szájból. Szinte hihető, hogy ez értelmes munkások elméletben önként keletkezett az etikai gondolat: küzdeni a munka becsületért.

A trieszti pincézerek mozgalma fontos dolog. Meglehet: keletkezéspotja a régi kérdés rendezésének. Kiváló vívmány lesz még az is, ha csak azt érjük el, hogy ezentul a számlárai írják — az ősszeg szerint — a felszólalásért járó pénzt. Noha ez még nem vetné végét a borralóvalzásnak, mert mindenki szeret protekciójában részesülni, fölfelé is, lefelé is. Bizonyos, hogy a számlára írott borralóval mellett is juttatnák még valamit a pincézérnek. Már csak azért is, mert nagyságos urak vagyunk. De azt szabad kívánnunk, hogy a gazdák nyerekedése ne rója ránk ez adót kötelesség gyánat s hogy ne legyünk kitéve olyan sértéseknek, aminek a mi nap voltam tanuja a berlini Victoria-Caféban. A fizetőpincézér egy uri nő borralóvalját utasította vissza azért, mert keveslette. Hát igen egyszerű dolog az ilyen helyre többé nem menni; s az celeszki minden okos ember. De ilyen sértés érheti bárhol, ha nem ismeri a szokást, a tarifát; s a komisszár vétkebe esik épp, mikor azt hiszi, hogy uri módon jár el. Az ilyesminek csak a kötelező felszólalás megfizetéseével lehet véget vetni. A trieszti mozgalom az első komoly kezdet. Bár terjedne világga.

Tóth Béia.

Esti Ujság.

Ime, a trieszti pincézerek sztrájkolni akarnak a borralóval ellen. Kimondották, hogy nem kell nekik a borralóval. Ók nem tartják természetesnek, hogy a pincézér, ki egész nap, reggel, délbe, este és éjszaka fáragszt munkát végez, löt-fut, nagyokat ugrik, mind e dolgáért csak — borralóval kapjon. Tudják ók jól, hogy ha nem is kapnak borralóval, akkor is pincézerek maradnak, a vendégek kiszolgálására felfogadva; a hetyének félreálló önértéknek, avagy a megalázottság érzélgős felpanaszolásának nincs tehát része abban, hogy a pincézerek nem akarnak borralóval elfogadni. Inkább megelégsz kérdésebe vág a dolog: azért nem kell nekik a borralóval, mert rendes fizetést akarnak helyébe

kapni. A borralaló története ugyanis az, hogy mikor az első vendég, aki felsőbb-ségét a pinczérrel szemben fölfogta, hűsága vámját fillérekben borralaló gyanánt a pinczér markába nyomta s az utjót hamarosan az egész világ követte: akkor a kéväs vagy korsmáros gondolt egyet s elhatározta, hogy ezental nem ád fizetést a pinczérnek, éljen meg a borralalójából. Ezért már sokat panaszoktattak a pinczérnek. Mert igen bizonytalan az a jövedelmük s a gazdájuk még rezszel is megterhel. Ha a vendég rösteli megvallani, hogy hány kiflit evett meg s nem röstelt kevesebbet fizetni, vagy ha nagy sietségében a pinczér eltör valamit, ezt mind a borralalójából kell pótolni a pinczérnek. S ez a magyarázata annak, hogy míg virágzik a kávéspár Budapesten, sorra tönkremennek — a pinczérnek, a kauzciójuk is odavész a rezsi rájuk kivetett részének megfizetésére. A borralaló ellen megindult mozgalomnak tehát tulajdonképpen az a magyarázata, hogy — kevés a borralaló. A pinczér nem tud megélni belőle. És ez nem a vendégnek mulik. Mert a mindnapos vendég, különösen akinek többször kell napjában kávéháza menni, ugy találja, hogy aránylag sok is az, amit borralalóképpen kifizet. A pikoló ára huszonhat fillér, de a vendég harmincznyolczat fizet, mert hat fillért ád a főpinczérnek, hatot a kiszolgálónak, vagyis költségének a harmadát borralalóval fizeti. Ezt belátják maguk a pinczérnek is s azért nem is a közönség ellen sztrájkolnak, nem egy akarunk segíteni a helyzetükön, hogy több borralaló követelnek. Hanem a kávécsókól követelnek fizetést. Nyilván ugy okos-

knak, hogy nem fogadnak el addig borralalót, amíg rendes bért nem kapnak s amikor már meglesz a fixfizetésük, elfogadják a borralalót is. És teljesen igazuk van s nemcsak azért, mert a maguk hasznát keresi ez az okoskodásuk.

Szerkesztői posta.

Sz. G. Budapest. Levélét vettük és mondhatjuk, nagyon meg voltunk lepve. Meg voltunk már azért is, mert mi magunk is jelen voltunk s bár mindenit s majdnem minden társaságot ismerünk, de azokból a bizonyosokból egyet sem láttunk. De ha ön látott, illetve ismert, miért nem figyelmeztette a rendezőség bármely tagját. Ehhez önknek is joga lett volna s elvívge a rendezőségi tagok sem örökök, hogy feltétlenül minden egyes születesse óta ismerjenek. A mi a többit illeti, az már egészen más elbírálás alá esik. Abban tényleg igaz van, hogy nem K. van hivata arra, hogy megbírálja, hogy ki igen és ki nem salak. De azért azt sem szabad öly értelemben zokoni vennit, mert tulajdonkép ez az ö egyedüli argumentuma.

Deák Ferencz, a haza bücsö, arásé lecéjén kiment a pusztájára s szivarral a szájjában járt-ék a kazaik között. Egyszer olébe jött a bérsgazda és red nézett erősen. Deák zohavotta és azt kérdezte: „Gazd'uram, szabad itt dohányozni?” Gazd'uram pedig arugy magyaros rövidséggel válaszolt: „Szabadni szabad, de nem illő.”

Hogy ön, mint pinczér, nem tagja az országos egyesületnek, azért nem salak; sőt szabad, de nem illő és mi erre nem is kénszerítjük, szb.

B. I. Győr. Hol kézik öly sok? — hisz mi várva várjuk.

H. S. Szeged. Soraira röktön utnak indítottuk a kért lapokat. Rendben van? Kérjük továbbra is buzgalmat, mert Szegeden minden alszik.

H. L. Remecz. Értesítjük, hogy sorait vettük. A czikk íróját nem találta el; ami a többit illeti, az majd levélleg elintézzük.F. — Különben legyen a legrosszabba elkészülve, B.

Eladó vagy bérbeadó.

Péczezen egy üzemben levő vendéglő bérbeadó, vagy esetleg örök áron is eladó. A vendéglő-helyiséghez egy panoráma szerű gyönyörü, virágos gruppokkal, százados fákkal díszített remek kert van, melynek közepén egy patak folyik. E kertben egy nagy színház-épület is van. A község lakosága 5 ezer, mely jobbára uri emberekből áll. Nyáron át, mint jelenleg is, 8—900 nyaraló lakik. Értekezni lehet

Manjác Zsigmond
tulajdonossal Péczelen.

NEUMANN és GOLDFINGER mázoló

és díszfestészeti műintézet.

BUDAPEST,

VI., Andrassy-ut 72. (Izabella-utca sarok.)

Hírdnja művészi kivitelű munkáit, kizárólag kövéhdz és vendéglők részére, ugymint mázólok, fényező ö ö és festészeti dolgokban. ö ö

Különlegesség: Márvány- és majolika utánzótkban.

Költségvetés vidékre is átjuttatunk.

Olcsó árak! Olcsó árak!

HONI IPAR!

Aki olcsó és jó honi gyártmányu cipőt akar vásárolni, az forduljon:

HONI IPAR!

WEILER ALBERT cipész mesterhez, Budapest, VII., Király-utca 59 b.

Spezialista fájós lábakra való cipők készítésében.

Kivonat az árjegyzékéből:

Női cipők:
Kivagott: bér vagy lasztin cipők 1.80
finom laek-czipő ..... 2.
Finom lasztin ezugos czipő szivalaku ..... 3.—
" zergébér ezugos czipő (Bismark) ..... 3.—
" keztyűbér zrugos czipő besettz. 3.80
" keztyűbér czipő salonlaek borit. 3.80

Finom zergébér regatta félczipő 2.20
" gombos v. füzös 2.30
" világos gombos vagy füzös .... 4.—
Zergébér magas gombos czipő 4.20
Keztyűbér gombos czipő laek-borittással 4.30

Uri cipők:

Erős euplat. borjűbér munka-czipő ... 3.—
Finom vixesbér bes. czipő kapl. v. anék. 3.50

Erős sima borjűbér czipő ..... 4.—
Finom borjűbér zergebetetés czipő ... 4.50
" kidbér betetés czipő 4.50
" szapelak hidbetetés czipő ... 4.50
Fekete vagy sárga regatta félczipő ... 3.50
Valódi bagaria vízmentes eszima ..... 10.—
Gyermekcipők 1 trttl 3 trttl.
Meg nem felelt árak vásároltatnak és a pénz visszaküldetik.

Különös figyelm! A M. O. P. E. tagjai kedvezményben részesülnek.

**PEZSŐ
BORGYÁR**

Louis François & Co.

es. és ké. udvari szállítók.

Fülöp Szász Coburg Gothai Hercege Ö Fensége szállítói.

Budafok.

COGNAC
Czuba-Durozier & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR

Promontor.

Vezérügynökség:

RUDA ÉS BLOCHMANN
Budapest és Bécs.

Mindenütt kapható.

BORIZEK ISTVÁN

BILLIARD-BEHUZÓ
BILLIARDÜBERZIEHER

Budapest, VII. Dob-utca 97. sz.

Raktáron tartok legfinomabb minőségű bel- és külföldi billiard-posztókat, valamint valódai francia bőroket és kék olasz krétákat.

Billiard-betétek jutányos árak mellett vidéken is eszközöltetek.

Czirer Lajos és Fia

könyvkötő és passepartous
műintézte

Budapest, VIII. Sip-utca 15.

Ajánlunk bronzrajzok, egyteli csoportképek, táblausképekhez való kerék művészes kivitelre; ugyancsak elvégeztetjük építészeti tervek vászonra való hazasítást, valamint minden e szakmába végt munkát a legelőször ár mellett készit.

Mintarajzot és árjegyzéket díjtalan küldök.

o o o o Fényképezsek o o o o
o o o o nagybör árkedvezményben
o o o o részesülnek. o o o o

Telefon 874. Telefon 874.

Kávéház, vendéglő-, szálloda-tulajdonosok; társaskörök, valamint fopinczör urak figyelmébe!

Papír szivar-szopka. Szantiláz, duplán etgett és kristály tollal, valamint egyszerűbb minőségűek is a legjutányosabb árban; egész-nyomással és a nélkül. 2000 darab rendelésnél a egész-nyomással díjmentes. Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küld.

November Mór

papír szivar-szopka készítő
Bpest, VII., Révay-utca 22.

A legjobb termésű buczkai borok

literenkint . . . . . 26 kr.
ó-bor literenkint 40 "
10 literen felül . . . 25 "

Kapható:

Budapest, VIII. Rákóczy-tér
4. szám.

Horváth M. Máté

férfi szabó

és pegyzeseti tisztító intézete

Budapest, Petyerdy-utca 31. sz.

Elvállal mindenféle ruha-játást és tisztítást, lelkiismeretes munka, pontos kiszolgálás és jutányos ár mellett.

SECURITAS

Alapított 1880-ban.

Tudakozó iroda.

Tulajdonos:

NEUMANN ÁRMIN

BUDAPEST,

V. ker., Béla-utca 6. szám.

Uj divat!

Angol szabás!

Van szerencsém a n. közönség becses tudomására adni, hogy a legelőször készit ruhákat mérték szerinti a legpontosabb körülmények között készittek el.

Magamat a szállodás, vendéglős, kávé és pinczör urak b. figyelmébe ajánlva maradok tisztelettel!

SOÓS MIHÁLY szabó-mester

Ujlág-utca 27. l. em. II.

A valódai és a legjobb orvosi szaktekintélyek által ajánlott

ILONA ARTEZI-SAVANYUVIZ

csak az "ARTEZIA" Budapesti vendéglők

székvíz- és pezsgítálok gyár

reszventyáraság gyárában

VII. Egressy-ut 20 c. készül.

Kapható minden füzérkereskedésben és

vendéglőben.

Szíveskedjék a czege ügyelni.

Alapított 1864.

Alapított 1864.

DORN FRIGYES

rézműves

Budapest, VII., Rombach-u. 8.

Ajánlja magát mindennemű

rézműves munkák elkészítésére,

valamint

czinnezések és rézedények kijávitására is

a legjutányosabb árakban.

SZOLYVI ásványviz.

Elsőrendű szaktérítők vegyelemzése alapján lithion tartalmánál fogva kiváló hatású kőzetvíny-, vese-, hólyag bajoknál, ugyancsak gyomor-, torok-, tüdő-, gégebetegségeknél.

Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palackban.

Vaamentis! Könnyen emészthető! Csairamentis!

Borral igen áditó ital!

Megrendelhető:

Uradalmi ásványvizek bérletőségénél

Szolyván (Bereg m.)

Budapesti főraktár: VII., Huszár-utca 5. szám.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

DIADAL-See

Eberhardt Antal

Budafok.

Hirdetések

felvétetnek

a kiadó-hivatalban

Budapest, VIII. ker.

Rákóczy-tér 4. sz.

Több száz kiváló orvos ajánlja!

KRISTÁLY SZT. LUKACS-FÜRDŐ
hegyi/forrás
ÁSVÁNYVÍZ

Vidékre pontosan szállít a Szt. Lukács-fürdő-Kutvidfalat, Budán.